

AAE-001-001644

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) (CBCS) Examination

March / April – 2016

HEC-22 : History of Gujarat

(1707-1818 A.D.)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001644

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : બધાજ પ્રશ્નોના ઉત્તરો મુખ્ય ઉત્તરવહીમાંજ આપવાના છે.

1 M.C.Q. :

20

(1) મરાઠાકાલમાં ગુજરાતનું કયું શહેર ‘દુનિયાનું વસ્ત્ર’ તરીકે ઓળખાતું હતું ?

(A) ખંભાત

(B) અમદાવાદ

(C) સુરત

(D) ભાવનગર

(2) ગાયકવાડના સૂબા વિઠ્ઠલરાવ દેવાજીએ અમરેલીમાં કયું મંદિર બંધાવ્યું હતું ?

(A) જાગનાથ

(B) કુંભનાથ

(C) નાગનાથ

(D) બીલનાથ

(3) ફતેહસિંહ ગાયકવાડ દ્વારા કયા પ્રાચીન કુંડનો જીર્ણોદ્ધાર થયો હતો ?

(A) શિવકુંડ

(B) બ્રહ્મકુંડ

(C) વિષ્ણુકુંડ

(D) કૃષ્ણકુંડ

(4) ગુજરાતમાં મરાઠી સત્તાનો વિસ્તાર કરવાનું નેતૃત્વ કોને સોંપ્યું હતું ?

(A) ખંડેરાવ દાભાડે

(B) બાજીરાવ

(C) રાજારામ

(D) તારાભાઈ

(5) યશવંતરાય દભાડેએ ગુજરાતના વહીવટદાર તરીકે કોની નિમણૂક કરી હતી ?

(A) કંથાજી કદમ

(B) પિલાજી ગાયકવાડ

(C) પેશ્વા માધવરાવ

(D) અભયસિંહ

- (6) મરાઠાશાસન દરમ્યાન ગુજરાતની રાજધાની કઈ હતી ?
 (A) અમદાવાદ (B) સુરત
 (C) વલસાડ (D) વડોદરા
- (7) પેશ્વાએ ઈ.સ. 1758માં અમદાવાદના સૂબા તરીકે કોની નિમણૂક કરી હતી ?
 (A) માનાજીરાવ (B) ખંડેરાવ
 (C) ત્ર્યંબક મુકુંદ (D) સદાશિવ રામચંદ્ર
- (8) દામાજીરાવના અવસાન પછી વડોદરાનું શાસન કોણે સંભાળ્યું હતું ?
 (A) માનાજીરાવ (B) મુરારરાવ
 (C) ગોવિંદરાવ (D) સયાજીરાવ પહેલો
- (9) ફતેહસિંહરાવના અવશાન પછી 'રાજ્યપાલક' તરીકે કોને શાસન આપવામાં આવ્યું હતું ?
 (A) માનાજીરાવ ગાયકવાડ (B) ગોવિંદરાવ ગાયકવાડ
 (C) મુરારરાવ ગાયકવાડ (D) મલ્હારરાવ ગાયકવાડ
- (10) સયાજીરાવ પહેલાને કયા ખિતાબથી નવાજવામાં આવ્યા હતા ?
 (A) સેના ખાસખેલ (B) સેનાપતિ
 (C) સૂબેદાર (D) નાયબ સેનાપતિ
- (11) સોમનાથમાં શિખરબંધી ભવ્યમંદિર કોણે બંધાવ્યું હતું ?
 (A) અહલ્યાબાઈ (B) તારાબાઈ
 (C) જીજાબાઈ (D) જમનાબાઈ
- (12) પાટણની દામાજીરાવની છતરડીનો જીર્ણોદ્ધાર કોણ કરાવ્યો હતો ?
 (A) મલ્હારરાવ (B) ગોવિંદરાવ
 (C) ફતેહસિંહરાવ (D) મુરારરાવ
- (13) ગુજરાતના પ્રદેશો ઉપર આક્રમણ કરી મરાઠાઓ દ્વારા કયો કર લેવાતો હતો ?
 (A) જકાતવેરો (B) જમાબંધી
 (C) જજયાવેરો (D) મુલકગીરી
- (14) વોકર કરાર ક્યારે થયો હતો ?
 (A) 1818 (B) 1804
 (C) 1820 (D) 1807

(15) ‘ઓરિયેન્ટલ મેમોયર્સ’ ગ્રંથ કોણે લખ્યો હતો ?

- (A) ફોર્બ્સ (B) વોકર
(C) ક્રિટિંગ (D) જેમ્સ વોટ

(16) માનાજીરાવે કયું મંદિર બંધાવ્યું હતું ?

- (A) અંબાજી (B) ડાકોર
(C) બહુચરાજી (D) દ્વારકા

(17) વડોદરાનો પ્રથમ બ્રિટિશ રેસિડેન્ટ કોણ હતા ?

- (A) ક્રિટિંગ (B) વોકર
(C) જ્યોર્જ (D) વેલ્સ

(18) ગુજરાતમાં પેશ્વા શાસનનો અંત અંગ્રેજો સાથેની કઈ સંધિથી આવ્યો હતો ?

- (A) સુરત (B) ભરુચ
(C) ડભોઈ (કંડીલ) (D) ગોધરા

(19) અંગ્રેજી સરકાર અને પેશ્વા વચ્ચે કયા કરાર થયા હતા ?

- (A) ગ્વાલીયર કરાર (B) સાલબાઈ કરાર
(C) ચંદેગઢ કરાર (D) પૂના કરાર

(20) 1790-91ADમાં ગુજરાતમાં પડેલો દુષ્કાળ કયા નામે ઓળખાય છે ?

- (A) સુડતાલો (B) અડતાલો
(C) આગોતરો (D) ભયંકર દુષ્કાળ

2	ગુજરાતમાં ગાયકવાડી શાસનની સમીક્ષા કરો.	10
	અથવા	
2	ગુજરાતમાં બ્રિટિશ-મરાઠા સંબંધોની ચર્ચા કરો.	10
3	ગુજરાતમાં મરાઠાઓના વહીવટીતંત્રની સમીક્ષા કરો.	10
	અથવા	
3	મરાઠા યુગની સામાજિક પરિસ્થિતિ વર્ણવો.	10
4	(અ) નોંધ લખો : (કોઈ પણ એક)	8
	(1) ગુજરાત ઉપર મરાઠાઓનાં આક્રમણો	
	(2) ગુજરાતમાં પેશ્વાની સત્તાનો અંત.	
	(બ) નોંધ લખો : (કોઈ પણ એક)	8
	(1) મરાઠાયુગની ગુજરાતની આર્થિક સ્થિતિ	
	(2) ગુજરાતમાં મરાઠાયુગનું સાહિત્ય.	
5	ટૂંકા ઉત્તરો આપો : (કોઈ પણ બે)	14
	(1) વોકરકરારની ચર્ચા કરો.	
	(2) મરાઠાયુગનું ગુજરાતનું સ્થાપત્ય વર્ણવો.	
	(3) મરાઠાયુગની ગુજરાતની ધાર્મિક સ્થિતિ વર્ણવો.	
	(4) મરાઠાયુગની ગુજરાતની કલા વર્ણવો.	

ENGLISH VERSION

Instruction : Write answers of all questions in main answer sheet.

1 M.C.Q.

20

- (1) Which city was famous as 'Duniyanu Vashtra' in Gujarat of Maratha age ?
(A) Khambhat (B) Ahmedabad
(C) Surat (D) Bhavnagar
- (2) Which temple in Amreli was built by Gaekwad's Suba Vithalrao Devaji ?
(A) Jagnath (B) Kumbhnath
(C) Nagnath (D) Bilnath
- (3) Which was the ancient system reconstructed by Fatehsihrao Gaekwad ?
(A) Shivkund (B) Brahmkund
(C) Vishnukund (D) Krishnakund
- (4) Who has headed to expand Maratha rule in Gujarat ?
(A) Khanderao Dabhade
(B) Bajirao
(C) Rajaram
(D) Tarabai
- (5) Whose appointment was done as an administrator of Gujarat by Yashwantrao Dabhade ?
(A) Kumbhaji Kadam
(B) Pikiji Gaekwad
(C) Peswa Madhavarao
(D) Ahhaysinh
- (6) Which was the capital of Gujarat during the Maratha rule ?
(A) Ahmedabad (B) Surat
(C) Valsad (D) Vadodara
- (7) Who has been appointed as the Suba in Ahmedabad at 1758 A.D. ?
(A) Manajirao
(B) Khanderao
(C) Traymbak Mukund
(D) Sadashiv Ramchandra

- (8) Who ruled after death of Damajirao latter in Vadodara ?
(A) Manajirao (B) Murarrao
(C) Govindrao (D) Sayajirao-1st
- (9) Who has been given as a rule of 'Raspalk' after the death of Feteshinhrao ?
(A) Manajirao Gaekwad
(B) Govindrao Gaekwad
(C) Murarrao Gaekwad
(D) Malharrao Gaekwad
- (10) Which award was given to Sayajirao first
(A) Sena kshas khela (B) Commander
(C) Subedar (D) Deputy Commander
- (11) Who built the Shikhara bandhi temple of Somnath ?
(A) Ahalyabai (B) Tarabai
(C) Jijabai (D) Jamnabai
- (12) Who reconstructed Damajirao's Chatardi situated in Patan ?
(A) Malharrao (B) Govindrao
(C) Fatechsihrao (D) Murarrao
- (13) Which tax was levied by Maratha after attack on Gujarat's various areas ?
(A) Custom duty (B) Settlement
(C) Jajiyavero (D) Mulakgiri
- (14) When was the Woker Settlement established in Saurashtra ?
(A) 1818 (B) 1804
(C) 1820 (D) 1807

- (15) Who write the book 'Oriental Memoris' ?
- (A) Forbsh   (B) Woker
(C) Kiting   (D) James Watt
- (16) Which temple was built by Manajirao ?
- (A) Ambaji   (B) Dakor
(C) Bahucharaji   (D) Dwarika
- (17) Who was first British resident of Vadodara ?
- (A) Kiting   (B) Wokar
(C) George   (D) Welsh
- (18) Which was the treaty of British in end of Peswa rule in Gujarat ?
- (A) Surat   (B) Bharuch
(C) Dabhoi (Kandil)   (D) Godhara
- (19) What agreement was made between the British Government and Peshwa ?
- (A) Gwalior Agreement
(B) Salbai Agreement
(C) Chandigarh Agreement
(D) Poona Agreement
- (20) The famine in Gujarat at 1790-91 A.D. is known as ?
- (A) Famine of Sudtalo
(B) Famine of Adtalo
(C) Agotro
(D) Terrible Famine

- 2** Examine the Administration of Vadodara's Gaekwad in Gujarat. **10**

OR

- 2** Discuss the British-Maratha relationship in Gujarat. **10**
- 3** Review the administrative system during the Maratha rule in Gujarat. **10**

OR

- 3** Describe the social condition of Maratha age in Gujarat. **10**
- 4** (a) Write notes : (any one) **8**
- (1) Maratha invasion of Gujarat.
  - (2) End of the Peshwa's power in Gujarat.
- (b) Write notes : (any one) **8**
- (1) Economic condition of Gujarat during Maratha age.
  - (2) Literature of Gujarat during Maratha age.
- 5** Write short answers : (any two) **14**
- (1) Discuss the Woker settlement.
  - (2) Describe the architecture during Maratha age in Gujarat
  - (3) Describe the religious condition during Maratha age in Gujarat.
  - (4) Describe the art during Maratha age in Gujarat.
-